

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆԻ
«ՎԱԶԷ ԵՒ ԹԱՄԱՐ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ» ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆԻԸ՝ ԳՐԻԻ ՀԱՆԳՐԱՎԱՆ

**ԳԻՏԱԺՈՂՈՎ՝ ՆՎԻՐՎԱԾ
ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆԻ
«ՎԱԶԷ ԵՒ ԹԱՄԱՐ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ» ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻ
ՀԻՄՆԱԴՐՄԱՆ 10-ԱՄՅԱԿՆ**

**ԾՐԱԳԻՐ
ՆՈԹԱՏԵՏՐ**

6 Հոկտեմբերի 2022 թ.

**Գիտաժողովն անցկացվում է
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ
Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրհնությամբ**

**Գիտաժողովի հովանավոր՝
«Վաչէ եւ Թամար Մանուկեան» բարեգործական միություն**

ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆԸ՝ ԳՐՔԻ ՀԱՆԳՐՎԱՆ

Գ Ի Տ Ա Ժ Ո Ղ Ո Վ Ի Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

10:30 Մասնակիցների գրանցում

11:00 ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ԲԱՑՈՒՄ: ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՂՈԹՔ

11:05 **Տ. ԱՐԱՐԱՏ ՔՀՆ. ՊՈՂՈՍՅԱՆ**

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի «Վաչէ եւ Թամար Մանուկեան» Մատենադարանի
և Սուրբ Էջմիածնի հրատարակչական բաժնի տնօրեն

Բացման խոսք

11:10 **Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ**

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Օրհնության խոսք

11:15 ՈՂՋՈՒՅՆԻ ԵՎ ՇՆՈՐՀԱՎՈՐԱՆՔԻ ԽՈՍՔԵՐ

11:35 ԳՐՔԵՐԻ ՆՎԻՐԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ՍՈՒՐՃԻ ԸՆԴՄԻՋՈՒՄ

ՀԱՅ ԳՐԱՎՈՐ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԻՍՏ. Համաժողովների սրահ

Նիստավարներ՝

Ամատունի Վիրաբյան, պ.գ.դ.

Վարդան Դևրիկյան, բ.գ.դ.

12:15 Տ. ԱՐԱՐԱՏ ԲՀՆ. ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի «Վաչէ եւ Թամար Մանուկեան» Մատենադարանի
և Սուրբ Էջմիածնի հրատարակչական բաժնի տնօրեն

**Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի մշակութային ժառանգության
պահպանման քաղաքականությունը**

12:30 ԱՄԱՏՈՒՆԻ ՎԻՐԱԲՅԱՆ

պ.գ.դ., ՀՊՄՀ Կուլտուրայի ֆակուլտետ

**Գեորգ Դ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի գրահրատարակչական
գործունեությունը**

12:45 ՎԱՐԴԱՆ ԴԵՎՐԻԿՅԱՆ

բ.գ.դ., ՀՀ ԳԱԱ Մ. Արեղյանի անվան գրականության ինստիտուտ

**«Էջմիածին» ամսագրի գիտամշակութային գործառնությունը
Խորհրդային Հայաստանում**

13:00 ԼՈՒՍԻՆԵ ԹՈՒՄԱՆՅԱՆ

պ.գ.թ., Մատենադարան, Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի ինստիտուտ

Սուրբ Էջմիածինը՝ Եղեռնից փրկված ձեռագրերի հանգրվան

13:15 ԱՐՍԵՆ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

պ.գ.թ., ՀՀ ԳԱԱ Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ,
Մատենադարան, Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի ինստիտուտ

**Միջնադարյան Հայաստանի գրատուն-մատենադարանների
վիճագրական հիշատակությունները**

13:30 ՔՆԱՐ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Մատենադարան, Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի ինստիտուտ

**Հայոց կաթողիկոսների ձեռագրական ժառանգությունը
(5–12-րդ դարեր)**

13:45 **ՏԱԹԵՎԻԿ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ**
բ.գ.թ., Մատենադարան, Մերոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի ինստիտուտ
Ձեռագրական նյութեր և տեղեկություններ «Էջմիածին» ամսագրում

14:00 **ԼՈՒՍԻՆԵ ՎԱՐԳԱՆՅԱՆ**
բ.գ.թ., ՀՀ ԳԱԱ Մ. Աբեղյանի անվան գրականության ինստիտուտ
Սուրբ Էջմիածնի տպարանում ԺԹ. դարավերջին և Ի. դարասկզբին լույս տեսած իրավունքի հուշարձանները

14:15 **ՏԻԳՐԱՆ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆՑ**
ՀՊՄՀ գիտական գրադարան
Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Մատենադարանի գրքերը և հանդեսները Խ. Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի գիտական գրադարանում

14:30 ԶՆՆԱՐԿՈՒՄ

14:45 ՃԱՇԻ ԸՆԴՄԻՋՈՒՄ

ՀԱՅ ԳՐԱՎՈՐ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԻՍՏ. Համաժողովների սրահ

Նիստավարներ՝

Տիգրան Չարգարյան, տ. գ. թ.

Ավագ Հարությունյան, պ. գ. թ.

15:30 **ՏԻԳՐԱՆ ՉԱՐԳԱՐՅԱՆ**
տ. գ. թ., ՀՀ ԳԱԱ հիմնարար գիտական գրադարան
Հայերեն Աստվածաշունչ մատյանների էլեկտրոնային շտեմարան. մատենագիտական առանձնահատկությունների ներկայացում

15:45 **ԾԱՀԱՆ ՎԻԴԱԼ-ԳՈՐԵՆ**
Calfa / Շարտրի ազգային դպրոց
Գրական ժառանգության թվայնացման նոր հեռանկարներ. հայերեն տպագիր և ձեռագիր փաստաթղթերի թվային ճանաչում

16:00	ԱՎԱԳ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ պ.գ.թ., Հայաստանի ազգային արխիվ Կինոֆոտոֆոնո փաստաթղթերը՝ որպես Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցու պատմության սկզբնաղբյուրներ
16:15	ՄԱՐԻՆԵ ՍԱՐԳՍՅԱՆ Մատենադարան, Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի ինստիտուտ Հայերեն հնատիպ գրքերի տպագիր հիշատակարանները և հիշատակարանային բնույթի միավորները
16:30	ՀԱՍՄԻԿ ՄԱՏԻԿՅԱՆ բ.գ.թ., ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն Օրորոցայինը՝ որպես խրատի մուտք (Շիրակի օրորների համապատկերում)
16:45	ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ Արվեստագիտության թեկնածու, ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն Քաղվածք օրինությունների ծիսական և ոճական առանձնահատկությունները
17:00	ԻՆԳԱ ԱՎԱԳՅԱՆ պ.գ.թ., Գյումրու «Կումայրի» պատմամշակութային արգելոց-թանգարան, ԾղՀ, Սոցիալական գիտությունների և իրավունքի ֆակուլտետ Կումայրի-Ալեքսանդրապոլը սկզբնաղբյուրներում
17:15	ՍԱԹԵՆԻԿ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ Մատենադարան, Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի ինստիտուտ Վարդաձոր գյուղի նորահայտ ձեռագիր Հմայիլը (17-րդ դար)
17:30	ՎԱՐԴՈՒՀԻ ԲԱՐՍԵՂՅԱՆ ԵՊՀ, Հայ բանասիրության ֆակուլտետ Մատենադարանի N 2686, N 2859 ձեռագրերի և Հ. Քյոսեյանի կազմած քննական բնագրի գուգադրահամեմատությունը
17:45	ԱՄՓՈՓՈՒՄ
18:00	ԸՆԹՐԻՔ

ՀԱՅ ՏՊԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ •
ԳՐԱԴԱՐԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ • ԳՐԱՀՐԱՏԱՐԱԿԶԱԿԱՆ ԳՈՐԾ

ՆԻՍՏ. Մամուլի սրահ

Նիստավարներ՝

Աննա Ասատրյան, արվեստագիտության դոկտոր

Համո Սուքիասյան, պ. գ. թ.

12:15 ԱՆՆԱ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

արվեստագիտության դոկտոր, ՀՀ ԳԱԱ Արվեստի ինստիտուտ

«Արարատ» հանդեսը՝ կոմիտասագիտության ակունքներում

12:30 ՀԱՄՈ ՍՈՒՔԻԱՍՅԱՆ

պ. գ. թ., ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստիտուտ, ՀԱԱՀ հասարակական գիտ. ամբիոն

Սուրբ Էջմիածնի օրացույցերի տպագրության պատմությունը
(1920—30-ական թթ.)

12:45 ՍՏՅՈՊԱ ՊԵՏՈՅԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստիտուտ

Ծուշիի Էջմիածնապատկան տպարանի պատմությունից

13:00 ՄԻՀՐԱՆ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

Մատենադարան, Մեարոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի ինստիտուտ,
Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտ

Հայկական տպագրությունը և հայ պարբերական մամուլը
Արևմտյան Հայաստանի Խարբերդի նահանգում (1867—1915)

13:15 ՀԱՅԿԱՆՈՒԾ ՂԱԶԱՐՅԱՆ

Հայաստանի ազգային գրադարան

Գրադարանները Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի պարբերական
հրատարակություններում («Արարատ», «Էջմիածին»)

13:30 ՌՈԲԵՐՏ ԹԱԹՈՅԱՆ

պ. գ. թ., Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտ

Արևմտահայության թվաքանակի և Արևմտյան Հայաստանի
ազգաբնակչության էթնիկական կազմի հարցերը «Արարատ»
ամսագրի էջերում

13:45 **ՏԻՐՈՒՀԻ ՍԻՐԵԿԱՆՅԱՆ**

ՀՊՄՀ Պատմության ֆակուլտետ

«Այսպես կոչված» ոսկանյան տպարանի Ամստերդամից Թիֆլիս տեղափոխելու առեղծվածի շուրջ

14:00 **ԳԱԳԻԿ ՍՈՒՔԻԱՍՅԱՆ**

մ.գ.դ., ՀՊՄՀ Կուլտուրայի ֆակուլտետ

Գրքերի և գրադարանների ճակատագիրն արցախյան պատերազմներում

14:15 **Տ. ԳՐԻԳՈՐ ԱՎ. ՔՀՆ. ՏԱՄԱՏՅԱՆ**

Կ. Պոլսի Հայոց Պատրիարքարան

Պոլսահայ պարբերական մամուլի պատմության մեջ Սանուց Միությանը տեղը

14:30

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ

14:45

ՃԱՇԻ ԸՆԴՄԻՋՈՒՄ

ՀԱՅ ՏՊԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ • ԳՐԱԴԱՐԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ • ԳՐԱՀՐԱՏԱՐԱԿԶԱԿԱՆ ԳՈՐԾ

ՆԻՍՏ. Մամուլի սրահ

Նիստավարներ՝

Թեհմինա Մարության, ք.գ.թ.

Գևորգ Այվազյան, պ.գ.թ.

15:30 **ԱՐՓԻՆԵ ՍԻՄՈՆՅԱՆ**

Արվեստագիտության թեկնածու,
Մատենադարան, Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի ինստիտուտ

Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ տպարանում հրատարակված Ժամագրքի (1785 թ.) գեղարվեստական ձևավորումը

15:45 **ՄԱՆԵ ՂԵՎՈՆԴՅԱՆ**

ԵՊՀ, Աստվածաբանության ֆակուլտետ

Գևորգ Դ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրոք տպագրված կրոնի դասագրքերը

16:00	ԹԵՀՄԻՆԱ ՄԱՐՈՒԹՅԱՆ բ.գ.թ., Գորիսի պետական համալսարան «Սևան» տպարանը (1954—1983 թթ.) և Սիմոն Սիմոնյանի գրահրատարակչական գործունեությունը
16:15	ԳԵՎՈՐԳ ԱՅՎԱԶՅԱՆ պ.գ.թ., ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն Հոգևոր գրքերի վաճառքն Ալեքսանդրապոլի գավառում
16:30	ԿԱՐԵՆ ՄԿՐՏՉՅԱՆ պ.գ.թ., ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստիտուտ Իրանահայ պարբերականների պահպանումը Ս. Էջմիածնի Մատենադարանի գրավոր մշակութային ժառանգության համատեքստում
16:45	ՀԱՍՄԻԿ ԱՄԻՐՋԱՆՅԱՆ պ.գ.թ., ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստիտուտ Հայ պարբերական մամուլի խնդիրներն «Արարատ» ամսագրի էջերում (1868—1900 թթ.)
17:00	ԱՆՈՒՇ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ Երևանի Ռոբերտ Աբաջյանի անվան թ. 147 հիմնական դպրոց Հայ մշակութային ժառանգությունը՝ ազգի ինքնության պահպանման գործոն
17:15	ԿԱՐԻՆԵ ՍԱՀԱԿՅԱՆ հ.գ.թ., ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն, ԾՊՀ, Սոցիալական գիտությունների և իրավունքի ֆակուլտետ ՌՈԶԱ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն Գիրը՝ որպես հոգևոր հաց
17:30	ԱՄՓՈՓՈՒՄ
18:00	ԸՆԹՐԻՔ

ՀԱՅ ՏՊԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ •
ԳՐԱԴԱՐԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ • ԳՐԱՀՐԱՏԱՐԱԿԶԱԿԱՆ ԳՈՐԾ

ՆԻԱՍ. Խորհրդակցությունների սրահ

Նիստավարներ՝
Սերժ Սրապիոնյան, Բ.Գ.Թ.
Մայա Գրիգորյան, Բ.Գ.Թ.

12:15 ՀԱՅԿԱՆՈՒԾ ՄԵՍՐՈՊՅԱՆ

Բ.Գ.Թ., ՀՀ ԳԱԱ Հ. Աճառյանի անվան լեզվի ինստիտուտ

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի բարբառային հրատարակությունները

12:30 ՄԱՐԻԱՄ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

Բ.Գ.Թ., ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստիտուտ

Հայ գրատպության 400-ամյակի անդրադարձը Կ. Պոլսի հայ մամուլի էջերում

12:45 ՍԵՐՃ ՍՐԱՊԻՈՆՅԱՆ

Բ.Գ.Թ., ԵՊՀ, Հայ բանասիրության ֆակուլտետ

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի հայագիտական հրատարակությունները

13:00 ԱՆԱՀԻՏ ՄՈՒՐԱԳՅԱՆ

Բ.Գ.Թ., ՀՊՄՀ Կուլտուրայի ֆակուլտետ

Հայ երուսաղեմի երախտավորներից Նորայր արքեպիսկոպոս Պողոսյանի տպագիր ժառանգությունը

13:15 ԱՐՄԻՆԵ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Բ.Գ.Թ., ՀՊՄՀ Կուլտուրայի ֆակուլտետ

«Արարատ» և «Էջմիածին» ամսագրերի մատենագիտական ցանկերը

13:30 ԳՈՀԱՐ ԳԱԲՈՅԱՆ

Վանաձորի Հովհ. Թումանյանի անվան պետական համալսարանի գրադարան

Գրադարանի դերը բուհի գիտակրթական և սոցիալ-մշակութային համակարգում

13:45	ԱՆՆԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ ՀՊՄՀ գիտական գրադարան Հայ տպագրության ձևավորումն ու զարգացումը Խորհրդային Հայաստանում 1930-1940-ական թվականներին
14:00	ԶԱՐՈՒՀԻ ՏՈՆՈՅԱՆ բ.գ.թ., ՀՊՄՀ Կուլտուրայի ֆակուլտետ Համայնքային գրադարանների դերն ու նշանակությունը (Էջմիածնի Հովհ. Հովհաննիսյանի անվան կենտրոնական գրադարանի օրինակով)
14:15	ՄԱՅԱ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ բ.գ.թ., Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի Մատենադարան, ՀՊՄՀ Կուլտուրայի ֆակուլտետ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի տպարանի պարբերական հրատարակությունները
14:30	ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ
14:45	ՃԱՇԻ ԸՆԴՄԻՋՈՒՄ

ԳԻՏԱԺՈՂՈՎԻ ՄԱՍՆԱԿԻՑ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Գորիսի պետական համալսարան
- ԵՊՀ Աստվածաբանության ֆակուլտետ
- ԵՊՀ Հայ բանասիրության ֆակուլտետ
- Երևանի Ռոբերտ Աբաջյանի անվան թ. 147 հիմնական դպրոց
- Կ. Պոլսի Հայոց Պատրիարքարան
- «Կումայրի» պատմամշակութային արգելոց-թանգարան (Գյումրի)
- ՀԱԱՀ հասարակական գիտությունների ամբիոն
- Հայաստանի ազգային արխիվ
- Հայաստանի ազգային գրադարան
- Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտ
- ՀՀ ԳԱԱ Արվեստի ինստիտուտ
- ՀՀ ԳԱԱ Հ. Աճառյանի անվան լեզվի ինստիտուտ
- ՀՀ ԳԱԱ հիմնարար գիտական գրադարան
- ՀՀ ԳԱԱ Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ
- ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստիտուտ
- ՀՀ ԳԱԱ Մ. Աբեղյանի անվան գրականության ինստիտուտ
- ՀՀ ԳԱԱ Ծիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն
- ՀՊՄՀ գիտական գրադարան
- ՀՊՄՀ Կուլտուրայի ֆակուլտետ
- ՀՊՄՀ Պատմության ֆակուլտետ
- Մատենադարան, Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի ինստիտուտ
- ԾՊՀ, Սոցիալական գիտությունների և իրավունքի ֆակուլտետ
- Վանաձորի Հովհ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան
- Calfa / Շարտրի ազգային դպրոց (Ֆրանսիա)

ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆԸ՝ ԳՐՔԻ ՀԱՆԳՐՎԱՆ

ᄒ ᄒ ᄒ ᄒ ᄒ ᄒ ᄒ ᄒ

ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆԸ՝ ԳՐՔԻ ՀԱՆԳՐՎԱՆ

ᆮ ᆯ ᆰ ᆱ ᆲ ᆳ ᆴ ᆵ ᆶ

ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆԸ՝ ԳՐԹԻ ՀԱՆԳՐՎԱՆ

ᄒ ᄒ ᄒ ᄒ ᄒ ᄒ ᄒ ᄒ

ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆԸ՝ ԳՐՔԻ ՀԱՆԳՐՎԱՆ

ᖃ ᐅ ᐃ ᐅ ᐅ ᐅ ᐅ ᐅ ᐅ

ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆԸ՝ ԳՐՔԻ ՀԱՆԳՐՎԱՆ

U N D E R S T A N D

ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆԸ՝ ԳՐՔԻ ՀԱՆԳՐՎԱՆ

ᖃ ᐅ ᐃ ᕐ ᕐ ᓂ ᓂ ᓂ ᓂ

ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆԸ՝ ԳՐՔԻ ՀԱՆԳՐՎԱՆ

ᵛ ᵰ ᵱ ᵲ ᵳ ᵴ ᵵ ᵶ

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Մատենադարանի արձանները հասնում են խոր միջնադար:

Ս. Էջմիածնի «Վաչե եւ Թամար Մանուկեան» Մատենադարանի համար կարևորագույն փուլը սկսվում է 2007 թ. օգոստոսի 25-ից, երբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն օրհնեց Մայր Աթոռի տարածքում տեղադրված հիշատակման քարը, որտեղ հետագայում պետք է կառուցվեր Մատենադարանը:

Հիմնարկերի արարողությունը կատարվել է 2009 թ. սեպտեմբերի 22-ին, իսկ բացման հանդիսավոր արարողությունը տեղի է ունեցել 2012 թ. հոկտեմբերի 18-ին՝ հանդիսապետությամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի, ներկայությամբ Ս. Էջմիածնի Մատենադարանի բարերարներ տեր և տիկին Վաչե և Թամար Մանուկյանների, ինչպես նաև բազմաթիվ գիտնականների, բարձրաստիճանի պաշտոնյաների և բազմաթիվ հյուրերի:

Կարևոր այս իրադարձությունը զուգահեռվել է հայ գրատպության հորեյանական միջոցառումներին՝ ամրագրելով հայ գրատպության 500-ամյա պատմության մեջ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի կարևոր դերը:

2022 թ. լրանում է այս կարևոր գիտամշակութային կառույցի գործունեության 10-ամյակը, որի շրջանակում էլ կազմակերպվում է սույն գիտաժողովը: